

VĂN MẪU 7 - BÀN LUẬN TỤC NGŨ

NHIỀU ĐIỀU PHỦ LẤY GIÁ GƯƠNG

Đề bài: *Nhân dân ta thường khuyên nhau:*

*Nhiều điều phủ lấy giá gương
Người trong một nước phải thương nhau cùng.*

Em hãy bình luận câu ca dao trên.

Bài mẫu 1

Ca dao tục ngữ từ xưa đến nay vẫn luôn là những bài học vô cùng quý báu mà ông cha ta đúc kết để lại cho con cháu. Chúng không cũ đi, mà vẫn luôn có giá trị trong cuộc sống của chúng ta hôm nay và mãi mãi về sau. Có những câu ca dao khuyên bảo chúng ta cần phải biết yêu thương gia đình, có những câu ca dao khuyên chúng ta phải biết yêu đất nước, cả dân tộc phải biết đoàn kết. Câu ca dao: “ Nhiều điều phủ lấy giá gương – Người trong một nước phải thương nhau cùng” là một bài ca dao về chủ đề tình yêu quê hương đất nước. Bài ca dao khuyên chúng ta phải biết yêu thương đùm bọc đồng bào của mình, dù không có quan hệ huyết thống, nhưng để là con rồng cháu tiên, cùng chung một nguồn gốc, cùng sống trong một bờ cõi.

Đầu tiên, chúng ta cần hiểu về câu ca dao. Nhiều điều, đó là tấm vải được phủ lên giá gương khi không sử dụng, nhằm giữ cho giá gương luôn sạch sẽ, không bị bụi bẩn và luôn bền đẹp. Giá gương luôn cần tấm nhiều, cũng như tấm nhiều chỉ phát huy được tác dụng của mình khi được phủ lên giá gương. Đó là nghĩa đen của câu ca dao. Và ngay ở câu tiếp theo, ý nghĩa của hai hình ảnh tượng trưng nhiều điều – giá gương đã trở nên rõ ràng . Đó chính là hình ảnh những người trong một nước. Ông cha ta đã khuyên con cháu rằng phải biết yêu thương, đùm bọc lẫn nhau, phải biết đoàn kết để tạo lên sức mạnh tập thể, cũng như nhiều điều – giá gương, lúc nào cũng ở bên cạnh, bổ sung cho nhau, khiến cho vật kia trở nên có ý nghĩa hơn, đẹp hơn. Bác Hồ đã dạy chúng ta: “Một cây làm chẳng nên non/ Ba cây chụm lại nên hòn núi cao” để nói lên sức mạnh của đoàn kết, sức mạnh của tập thể.

Theo truyền thuyết, Lạc Long Quân và Âu Cơ đẻ ra đồng bào ta trong bọc trứng. Như vậy, chúng ta đâu phải là người xa lạ. Chúng ta đều có chung tổ tiên, chung nguồn gốc, đều là anh em một nhà trên dải đất hình chữ S. Năm mươi tư dân tộc anh em cùng nhau đoàn kết, chung tay xây dựng và bảo vệ đất nước.

Từ xưa đến nay, nhân dân ta đã có tinh thần đoàn kết vô cùng to lớn. Trong rất nhiều các cuộc kháng chiến, nhân dân ta phải đối mặt với những kẻ thù mạnh hơn, tàn ác hơn gấp

nhiều lần. Nhưng bằng tinh thần đoàn kết, sự mưu trí, dũng cảm, mà sau hơn 1000 năm Bắc thuộc, rồi đến những kẻ thù từ phương Tây với những vũ khí tối tân, hiện đại, chúng ta vẫn là một nước tự do, độc lập. Chỉ với những gậy gộc. Rồi những năm kháng chiến gian khổ, mọi hoạt động đều tập trung tại Việt Bắc. Nếu không có sự giúp đỡ của đồng bào và người dân nơi mảnh đất ấy, làm sao kháng chiến có thể thành công, làm sao chúng ta có thể giành được độc lập.

Ngày nay, trong thời đại hòa bình, tinh thần đoàn kết ấy vẫn luôn luôn sáng mãi trong lòng mỗi chúng ta. Chúng ta vẫn cảm thấy đau khi nhìn thấy những đồng bào miền Trung gặp bão lũ. Chúng ta vẫn hết lòng quan tâm, chăm lo cho những người già neo đơn, những em nhỏ cơ nhỡ, những người khó khăn xung quanh ta. Chia sẻ khó khăn với người khác khiến cho chúng ta thấy cuộc sống có ý nghĩa hơn, mọi người cũng thêm xích lại gần nhau hơn. Trong cuộc đời mỗi chúng ta, không phải lúc nào mọi chuyện cũng thuận lợi. Ai rồi cũng cần người khác giúp đỡ, dù là về vật chất hay tinh thần. Vì vậy, hãy cứ cho đi khi có thể. Rồi một ngày bạn sẽ nhận lại được nhiều hơn những gì bạn cho đi. Nhạc sĩ Trịnh Công Sơn đã viết bài hát trong đó có câu: “Sống trong đời sống cần có một tấm lòng. Để làm gì em biết không? Để gió cuốn đi...”

Đoàn kết, yêu thương tạo ra sức mạnh tập thể vô cùng to lớn. Chẳng thế mà chỉ với gậy gộc, chúng ta chiến thắng được những đế quốc vô cùng hùng mạnh, tàn ác. Chính lòng yêu thương, sự sẻ chia của những người xung quanh khiến những người có hoàn cảnh khó khăn có một cuộc sống tốt đẹp hơn, ý nghĩa hơn, ấm áp hơn bao giờ hết. Nhờ những tấm lòng, em bé vùng cao có áo ấm, được học cái chữ, được học điều hay. Nhờ những tấm lòng, những cụ già neo đơn không còn phải cô đơn một mình nữa. Nhờ những tấm lòng, kết nối những yêu thương. Những chương trình vô cùng có ý nghĩa như “Áo ấm vùng cao”, “Trung thu cho em”, “Tết trọn vẹn” đã giúp cho những người có hoàn cảnh khó khăn có được một cuộc sống tốt hơn, và quan trọng hơn, là giúp họ nhận được những sẻ chia, ấm áp của tình người.

Tuy nhiên, vẫn còn có những người thờ ơ với những hoàn cảnh khó khăn xung quanh mình. Đó là khi chúng ta nhìn thấy người đi đường bị đổ xe nhưng không ai chịu dừng lại vài phút để giúp. Hay những cánh tay xua đuổi những em bé ăn xin tội nghiệp. Người ta ngày càng ích kỉ, chỉ biết bo bo giữ mình, sợ bị lừa, sợ bị thiệt. Nhưng may mắn thay, đó chỉ là số ít người trong xã hội mà thôi. Hãy thử nghĩ mà xem, chúng ta sống một cuộc sống mà chỉ biết mình, thì sẽ buồn chán, tẻ nhạt đến thế nào? Không chỉ thế, xã hội không có sự giúp đỡ, sẽ thụt lùi, chậm phát triển. Thật là một hậu quả đáng sợ, đáng suy ngẫm.

Bác Hồ của chúng ta đã từng nói: “Non sông Việt Nam là một. Dân tộc Việt Nam là một. Sông có thể cạn, núi có thể mòn, song chân lí đó không bao giờ thay đổi.”. Hãy luôn nhớ rằng dân tộc ta luôn là một thể thống nhất, dù có khác nhau về ngôn ngữ, nhưng 54 dân tộc vẫn là anh em, vẫn luôn phải đoàn kết để cùng nhau giữ gìn và phát triển đất nước.

Bài mẫu 2

Đoàn kết là cội nguồn của sức mạnh và chiến thắng. Bởi vậy, từ ngàn xưa, tổ tiên ta đã chú trọng đến việc giáo dục tinh thần đoàn kết qua những huyền thoại đẹp như Sự tích trăm trứng, Quả bầu mẹ,... Thiêng liêng thay là ý nghĩa của hai tiếng đồng bào. Nó khẳng định rằng tất cả các dân tộc sinh sống trên non sông đất nước này đều do cùng một mẹ sinh ra. Bài học về đoàn kết còn được gửi gắm trong những câu ca dao làm rung động lòng người:

*Nhiều điều phủ lấy giá gương
Người trong một nước phải thương nhau cùng.*

Câu ca dao trên là một chân lí lớn lao về truyền thống đoàn kết quý báu của dân tộc. Sự gắn bó của tình giai cấp, nghĩa đồng bào được đem so sánh với miếng nhiều điều (một loại lụa quý màu đỏ, dệt từ tơ tằm) phủ trên chiếc giá gương (chiếc khung để gắn gương soi). Miếng nhiều ấy che phủ cho tấm gương khỏi bụi, mãi mãi sáng trong. Tấm gương kia cũng làm tôn thêm vẻ đẹp, vẻ quý của miếng nhiều điều. Hai vật ấy luôn luôn khăng khít bên nhau, bổ sung giá trị cho nhau.

Ý nghĩa câu ca dao không dừng ở đó. Sâu xa hơn, nó chứa đựng một lời khuyên nghĩa tình thấm thiết: Người trong một nước phải thương nhau cùng. Sống trên đất nước này, dù người trên rừng, kẻ dưới biển, dù người Kinh hay người Thượng, chúng ta phải luôn nhớ rằng các dân tộc đều là con của một mẹ sinh ra, đều là dòng giống Lạc Hồng. Đó chính là sợi dây vô hình mà hết sức thiêng liêng kết nối các thành viên trong cộng đồng để tạo nên xã hội.

Trong cuộc đời, không ai có thể tồn tại được nếu sống cách biệt với mọi người. Tách mình ra khỏi ràng buộc quan hệ với gia đình, giai cấp và dân tộc thì chẳng khác nào tự tiêu diệt vì cá nhân không thể làm nên sức mạnh. Chỉ có một cộng đồng thống nhất về ý chí, gắn bó chặt chẽ về quyền lợi mới tạo nên được sức mạnh dựng nước và giữ nước, mới sáng tạo ra những của cải vật chất, tinh thần làm giàu cho xã hội.

Bài học đoàn kết đã được chứng minh qua thực tế mấy ngàn năm lịch sử của nước ta. Trải qua bao cuộc chiến đấu chống ngoại xâm, sức mạnh của truyền thống đoàn kết đã tạo nên những chiến công oanh liệt như Bạch Đằng, Chi Lăng, Đống Đa, Điện Biên Phủ, Chiến dịch Hồ Chí Minh,... Dân tộc Việt Nam nhờ đoàn kết mà tồn tại và không ngừng phát triển.

Đoàn kết trong thời chiến để giữ nước, đoàn kết trong thời bình để xây dựng đất nước ngày càng giàu mạnh. Nhận thức ấy phải được thấm sâu vào mỗi con người. Chúng ta là con một cha, nhà một nóc, Thịt với xương, tim óc dính liền (thơ Tố Hữu). Thương yêu, cứu giúp đỡ nhau trong lúc yên vui cũng như trong cơn hoạn nạn, ấy là đạo lí làm người – là truyền thống tốt đẹp của dân tộc Việt Nam.

Tinh thần đoàn kết, thương yêu giai cấp, giống nòi là cơ sở của tình yêu quê hương, đất nước. Tinh thần ấy được thể hiện qua những việc làm cụ thể hằng ngày: một hành động giúp đỡ người già cả, tàn tật, người gặp khó khăn hoạn nạn; một phong trào cứu trợ đồng bào vùng bị thiên tai; một phong trào đền ơn đáp nghĩa rộng khắp; những lớp học tình thương mở nơi hang cùng ngõ hẻm, đem ánh sáng văn hóa đến với trẻ em nghèo... Tất cả những việc làm ấy là kết quả của một cách sống coi trọng nhân nghĩa, là kết quả của bài học tương thân, tương ái lưu luyện đã bao đời.

Bên cạnh cách sống đẹp đẽ ấy thì cách sống ích kỉ, chỉ biết quyền lợi cá nhân thì đáng phê phán. Thờ ơ trước nỗi đau của người khác, tệ hại hơn là vui sướng trên nỗi khổ cực, mất mát của đồng bào, đó là biểu hiện sự suy thoái về đạo đức và nhân cách. Xã hội mới không chấp nhận những kẻ nhuru vấy vào cộng đồng dân tộc.

Trong thời đại hôm nay, câu ca dao trên vẫn giữ nguyên ý nghĩa nhân sinh của nó. Kế thừa và phát huy truyền thống đại đoàn kết của dân tộc, chúng ta hãy kề vai sát cánh bên nhau để xây dựng đất nước Việt Nam giàu mạnh. Trên đường đi tới tương lai tươi sáng, lời Bác Hồ dạy luôn luôn là nguồn sức mạnh cho cả dân tộc: Đoàn kết , đoàn kết, đại đoàn kết. Thành công, thành công, đại thành công.

Bài mẫu 3

Đất nước được tồn tại và phát triển, con người Việt Nam được ấm no, hạnh phúc một phần cũng nhờ truyền thống đoàn kết từ xưa đến nay của dân tộc ta. Người dân Việt Nam đã cùng nhau đứng lên, cùng nhau hợp lực để chống lại bao gian nguy, bao khó khăn, tai biến mới tồn tại và phát triển đến ngày nay. Để nhắc nhở các thế hệ sau phải luôn luôn giữ mãi tinh thần đoàn kết, ca dao Việt Nam có câu:

Nhiều điều phải lấy giá gương

Người trong một nước phải thương nhau cùng.

Đó là lời dạy ân cần, tha thiết nhất của ông cha ta để lại cho con cháu như bài học ở đời. Ngôn ngữ Việt Nam thật đa dạng và nhiều ý nghĩa. Ca dao Việt Nam thật phong phú, thật gợi cảm. Câu ca dao trên cũng thế. Nó bao hàm một ý nghĩa thật sâu sắc. Nhiều điều là tâm nhiều đó được phủ lên mặt gương để giúp gương không bị ố mờ theo năm tháng. Đó là vật vô tri, vô giác mà cũng có thể che chở cho nhau để được tồn tại, để phục vụ cho đời. Song câu ca dao trên không dừng lại ở ý nghĩa ấy. Nó còn ngụ một ân ý sâu xa: Những con người cùng sống trong một đất nước thì phải biết thương yêu, đùm bọc lẫn nhau. Đó là lẽ sống, là đạo lí làm người. Tình đoàn kết sẽ giúp chúng ta vượt qua trở ngại gian lao, cho ta thêm sức mạnh để tiến vững mãi. Tình đoàn kết là yếu tố quan trọng giúp ta tồn tại và phát triển trong xã hội. Câu ca dao trên là lời khuyên răn chân thành nhất của ông cha ta, là hướng đi, là ngọn đuốc soi đường cho các thế hệ sau.

Thật vậy, câu ca dao trên là sự đúc kết kinh nghiệm hoàn hảo nhất của tổ tiên để lại. Nếu không nhờ tấm vải đỏ che chở thì gương có còn trong sáng mãi được không? Tất nhiên, tấm gương ấy sẽ mờ theo năm tháng. Lúc đó vải không còn sử dụng được mà gương cũng thế. Cũng vậy, con người cần phải có tình đoàn kết. Thực tế lịch sử đã chứng minh cho ta thấy rõ điều đó. Thắng lợi vẻ vang của dân ta ngày nay đâu phải dễ dàng có được. Đó là bao sức người, sức của đồng bào ta đã hợp nhất với nhau. Tất cả và tất cả đã cùng nhau đứng lên tạo nên sức mạnh thần kì để đánh đổ giặc ngoại xâm. Tình đoàn kết luôn là động lực chủ yếu đưa đến những thành công rực rỡ. Nếu không có tinh thần đoàn kết thì liệu xã hội có còn tồn tại đến ngày nay không? Tinh thần đoàn kết luôn được nhân dân ta giữ mãi trong bất kì hoàn cảnh nào. Thiên tai lũ lụt, hạn hán tuy tàn phá thật khốc liệt nhưng nhờ sự đoàn kết, gắn bó, nhân dân ta đã cùng nhau chống lại, vượt qua tất cả. Nói chung, nếu con người không biết đoàn kết, hợp sức lực với nhau thì sẽ không thể nào tồn tại được, tình đoàn kết sẽ đem đến cho mọi người những kết quả tốt đẹp nhất.

Nhưng còn có nhiều người tự hỏi rằng: Tại sao người trong một nước thì phải đoàn kết với nhau? Một điều thật dễ hiểu. Bởi lẽ mỗi chúng ta đều chung một dòng giống, cùng chung một dân tộc, một tiếng nói, cùng sống trên một lãnh thổ. Những điểm chung đó là sợi dây ràng buộc, giúp những người trong một nước gắn bó với nhau. Chúng ta thử nghĩ nếu không may đất nước bị lâm nguy, chẳng lẽ tất cả chúng ta được an vui sinh tồn? Hoặc khi có thiên tai, lũ lụt xảy ra thì tất cả chúng ta sẽ cùng nhau hứng chịu. Do đó người trong một nước thì phải thương yêu đùm bọc lẫn nhau. Đó là tình nghĩa đồng bào cùng sống trên một lãnh thổ. Chính tình cảm thiêng liêng đó đã giúp cách mạng Việt Nam vượt qua mọi phong ba bão táp và cập bến vinh quang như hiện nay.

Hiểu được ý nghĩa vô cùng sâu sắc ấy, mỗi chúng ta cần phải làm gì để thực hiện đúng lời dạy trên? Chúng ta phải biết giúp đỡ lẫn nhau khi hoạn nạn, khó khăn. Chẳng hạn như chúng ta phải đóng góp, giúp đỡ trẻ em tàn tật, mồ côi, những đồng bào bị bão lụt... Hơn nữa, khi có giặc ngoại xâm tất cả phải cùng nhau đứng lên chống giặc. Tình thương là thứ tình cảm được bộc lộ rõ rệt nhất qua nhiều hành động cụ thể. Có như thế. Đất nước mới tồn tại, cuộc sống nhân dân ta mới ấm no hạnh phúc.

Trong tình hình đất nước đang tiến lên xây dựng chủ nghĩa xã hội trong khó khăn, phức tạp thì câu ca dao trên có ý nghĩa rất quan trọng. Mỗi người cần phải thể hiện tình đoàn kết, gắn bó nhau hơn nữa để đưa đất nước ngày một đi lên. Tình đoàn kết sẽ là động lực là sức mạnh đưa đất nước đến những thắng lợi vẻ vang.

Tuy nhiên, trong thực tế không phải ai cũng hiểu và làm điều đó. Bởi vậy, chúng ta phải phê phán những thái độ sống thiếu trách nhiệm, phê phán những kẻ sống bàng quan với mọi người, thờ ơ trước những khó khăn của đất nước, của đồng bào. Những kẻ ấy đáng bị lên án đáng quét sạch đi. Tất cả chúng ta phải cùng nhau đi lên, cùng nhau xây dựng đất nước theo lời Bác dạy:

Đoàn kết, đoàn kết, đại đoàn kết

Thành công, thành công, đại thành công.

Tóm lại, câu ca dao trên là bài học sâu sắc nhất, là lời khuyên chân thành nhất của ông cha ta. Đó là đạo lí, là lẽ sống giúp cho thế hệ sau vươn tới tương lai tươi sáng. Tình thương yêu đùm bọc giúp đỡ lẫn nhau sẽ đưa chúng ta vượt qua tất cả. Từ đó, mỗi con người sẽ luôn rèn luyện phẩm chất đạo đức và nhất là tình thương đồng loại. Tất cả sẽ cùng nhau hợp lực đưa đất nước ngày một đi lên. Riêng em, em nghĩ mình cần phải giúp đỡ những bạn gặp nhiều khó khăn trong học tập, những bạn không có điều kiện đến trường. Em sẽ cùng các bạn xây dựng tập thể lớp ngày thêm vững mạnh. Làm được như thế, em cảm thấy cuộc sống sẽ có ý nghĩa hơn, đời sống sẽ trở nên phong phú, thú vị hơn.